

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **Ph.Dr. Ing. R. Ž., LL.M.**
bytem X

zast. advokátem JUDr. Alešem Mendelem
sídlem Orlí 492/18, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2022, č. j. JMK 61021/2022, sp. zn. S-JMK 96227/2021/OD/Bo,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2022, č. j. JMK 61021/2022, sp. zn. S-JMK 96227/2021/OD/Bo (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto

odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna (dále jen „prvostupňový orgán“ nebo „správní orgán I. stupně“), ze dne 28. 5. 2021, č. j. ODSČ/43237/20-20 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 11. 6. 2020 kolem 21:14 hod. v Brně, na křižovatce ulic Tišnovská a Venhudova řídil blíže specifikovaný motocykl a odbočil z ulice Venhudova doprava na ulici Tišnovskou, přičemž nerespektoval dopravní značku B2 – zákaz vjezdu všech vozidel. Tímto jednáním žalobce porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za spáchání tohoto přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zrekapituloval odvolací námitky žalobce a dosavadní průběh řízení. Dospěl k závěru, že v prvostupňovém řízení bylo jednoznačně zjištěno, že se přestupek udál popsáním způsobem. K námitkám žalobce ohledně dopravní dostupnosti jeho místa bydliště žalovaný uvedl, že uvedené okolnosti mohou ovlivňovat pouze výši uložené sankce, nemohou však obviněného vyvinut z jeho protiprávního jednání. Skutečnosti tvrzené žalobcem nejsou pro shledání jeho viny podstatné, žalobce měl i přesto dodržovat právní předpisy. Žalobce svým jednáním ohrozil zájem společnosti chráněný právní úpravou provozu na pozemních komunikacích, kterým je bezpečnost. Nebyly zjištěny skutečnosti, které by činily skutek mimořádným ve smyslu snížení jeho materiální stránky pod míru předpokládanou pro přestupek. Dle žalovaného prvostupňový orgán zjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného. Zjistil skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Žalovaný se ztotožnil s úvahou prvostupňového orgánu i ohledně výše uložené pokuty.

II. Žaloba

4. Žalobce má za to, že v projednávané věci nedošlo k naplnění materiálního znaku přestupku. Žalobce nejednal v rámci lhůstivosti vůči dopravním předpisům, nýbrž v důsledku bezvýchodnosti dopravní situace. V době, kdy mělo dojít ke spáchání přestupku, probíhaly na ulici Merhautova stavební práce, proto nebylo možné touto ulicí projet. Vzhledem k dopravnímu značení ostatních komunikací nebylo možné vjet do ulice Tišnovská. Pokud by žalobce zákaz vjezdu neporušil, musel by porušit jiné dopravní předpisy, jinak by se nemohl dostat do místa svého bydliště.
5. Motorové vozidlo, které žalobce řídil, je sběratelsky vzácný veterán. Žalobce jej nemohl nechat stát v přilehlých ulicích. Motocykl váží přes 170 kg, vzhledem k váze motocyklu a věku žalobce jej žalobce nebyl schopen odtlačit do místa svého bydliště. Žalobcem tvrzenými skutečnostmi, ohledně dopravní situace se žalovaný nezabýval. Byl tak porušen § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Přitom je to správní orgán, který má prokázat vinu žalobce.
6. Žalobce poukázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, který se týká naplnění materiální stránky přestupku. Dále namítl, že ke spáchání přestupku nedošlo v důsledku jeho úmyslného nebo nedbalostního jednání. Záměrem žalobce nebylo vjet do míst, kde se nachází dopravní značení zakazující vjezd všem motorovým vozidlům. Záměrem žalobce bylo dostat se do místa bydliště navzdory skutečnosti, že veškeré příjezdové cesty mu byly znemožněny. Z uvedených důvodů navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, navrhl aby ji soud zamítl. Z videozáznamu je zřejmé, že v ulici Tišnovská parkují vozidla v protisměru jízdy žalobce, neboť ulice je jednosměrná. Pro žalobce je nejspíš výhodnější najíždět ke svému domu ze strany zákazu vjezdu, neboť je to pouhých 60 metrů a nemusí tak objíždět celý domovní blok.
8. I v případě, kdy je komunikace v určitém úseku uzavřena z důvodu výkopových prací a rezident nevlastní výjimku k vjezdu, je povinen respektovat platné dopravní značení a strpět po určitou dobu omezení, která jsou i úkorná. Hodnota motocyklu neopravňuje žalobce porušovat pravidla silničního provozu. Ze strany ulice, kterou žalobce najel do zákazu vjezdu, nebyla ulice nijak rozkopána. Žalobce mohl motocykl oněch 60 metrů dotlačit, byť motocykl váží 170 kg. Není to váha, kterou by běžně vzrostlý muž nezvládl odtlačit 60 metrů. V případě nutnosti si mohl z nedalekého domova zavolat pomoc. Z videozáznamu je navíc zřejmé, že v dané ulici stojí celá řada vozidel, která se také musela s danou situací vyrovnat. Patrně nebyl pro ostatní vozidla problém najet do ulice z druhé strany.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Při splnění podmínek řízení soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s. ř. s.)
10. Žaloba není důvodná.
11. Ve věci není sporu o tom, že žalobce nerespektoval dopravní značku zakazující vjezd všech vozidel do ulice Tišnovská, a že takto ujel několik desítek metrů. Otázkou je, zda okolnosti, na něž žalobce poukazoval, tj. tvrzené ztížení dopravní dostupnosti do místa bydliště žalobce, mohly mít vliv na jeho přestupkovou odpovědnost.
12. Dle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
13. Žalobce svým jednáním naplnil všechny formální znaky přestupkového jednání, které spočívalo v porušení povinnosti stanovené v § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, tj. povinnosti řídit se dopravními značkami. Tuto povinnost žalobce porušil a s ohledem na absenci některé z okolností vylučující protiprávnost (viz hlava V zákona o odpovědnosti za přestupky) došlo ke vzniku jeho přestupkové odpovědnosti za toto protiprávní jednání.
14. Jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Jak je ovšem ustáleně judikováno, pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, či které nebezpečnost předmětného jednání zásadním způsobem snižují, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku. Takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek, a proto nemá společnost důvod je postihovat (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 As 106/2011-77). Okolnostmi, které vylučují

porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, „*mohou být zejména: význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění*“ (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2015, č. j. 7 As 63/2015-29). Okolnosti snižující nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, musí být posuzovány v každém konkrétním případě.

15. Existence společenské škodlivosti přestupkového jednání je dána v důsledku porušení či ohrožení určitého chráněného zájmu společnosti. Nedodržení povinnosti vyplývající z ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu je přestupkem ohrožovacím. Právem chráněný zájem v případě přestupku, kterého se žalobce dopustil neuposlechnutím zákazové dopravní značky B2 – zákaz vjezdu všech vozidel, spočívá v zájmu na bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Nerespektování dopravního značení je jedním z hlavních faktorů vzniku dopravních nehod a může mít vliv na životy, zdraví či majetek účastníků silničního provozu. Zájem společnosti je narušen i pouhým vznikem potenciálního nebezpečí, nikoliv až škodlivým následkem. Pravidla silničního provozu totiž působí preventivně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015-31).
16. Žalobce tvrdil, že se neřídil dopravním značením z důvodu ztíženého dopravního přístupu k místu svého bydliště z „povoleného“ (opačného) směru. A správním orgánům vyčítal, že se tímto jeho skutkovým tvrzením blíže nezabývaly. Je pravdou, že toto skutkové tvrzení žalobce nebylo ze strany správních orgánů blíže zjišťováno. Důvodem byl přijatý závěr správních orgánů, že žalobcem tvrzené okolnosti, jimiž odůvodňoval porušení povinnosti řídit se zákazovou dopravní značkou, nelze vyhodnotit jako okolnosti, které by společenskou škodlivost přestupkového jednání žalobce vylučovaly či podstatně snižovaly. Takto přijatý závěr soud vyhodnotil jako správný a zcela odpovídající okolnostem věci.
17. Žalobcem uváděné skutečnosti sice mohou vysvětlovat pohnutky žalobce, jež ho k protiprávnímu jednání vedly, nesnižují však společenskou škodlivost jeho jednání natolik, aby mohl být učiněn závěr o nenaplnění materiální stránky přestupku. Tyto skutečnosti totiž nemají žádný vliv na ohrožovací potenciál jednání, které je žalobci kladeno za vinu. Z videozáznamu, který je součástí správního spisu, je zřejmé, že ulice Tišnovská je zaplněna parkujícími vozidly jiných řidičů. Provoz na této ulici tak zjevně nebyl, ani za skutkové situace, kterou žalobce namítá, nikterak výrazně snížen.
18. Jednáním žalobce došlo k ohrožení zájmů chráněných zákonem, tj. bezpečnosti v provozu na pozemních komunikacích. I za situace popisované žalobcem bylo možné, že ve směru jízdy jednosměrné ulice pojedou motorové vozidlo či nemotorové vozidlo a vznikne tak riziko dopravní nehody. Soud se proto ztotožnil se závěrem správních orgánů, že k naplnění materiální stránky přestupku v daném případě došlo. K odkazu žalobce na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, lze uvést, že v nyní posuzované věci se k naplnění formálních znaků přestupku nepřidružily takové další významné okolnosti, které by vyloučily porušení nebo ohrožení právem chráněného zájmu společnosti.
19. Argumentace žalobce, že se nemohl dostat (resp. dojet) až do místa svého bydliště a že nemohl svůj motocykl vzhledem k jeho hodnotě a potenciálnímu nebezpečí krádeže zaparkovat v okolních ulicích, nemá na řešení sporné otázky vliv. Při opravách pozemních komunikací je běžné, že se řidiči nemohou po přechodnou dobu dostat do místa svého bydliště motorovým vozidlem. Lze se ztotožnit s žalovaným, že žalobce mohl motocykl do

místa svého bydliště odtlačit, a to i za případné pomoci dalších osob. Za nastíněné situace žalobce také mohl např. požádat o povolení výjimky z místní úpravy provozu na pozemních komunikacích dle § 77 odst. 7 zákona o silničním provozu. Správní orgán by poté posoudil, zda existuje vážný zájem na povolení výjimky a zda nedojde k ohrožení bezpečnosti nebo plynulosti silničního provozu.

20. Lze přisvědčit též argumentaci žalovaného v tom, že pohnutky žalobce, jež ho vedly k protiprávnímu jednání, by mohly mít vliv na výši uloženého trestu, jak lze dovozovat z § 37 písm. a) ve spojení s § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. V posuzované věci však byl žalobci uložen správní trest na samé dolní hranici zákonné sazby a zároveň ani nebyly splněny podmínky pro mimořádné snížení pokuty ve smyslu § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky; proto nebylo nutné se žalobcem tvrzenými skutečnostmi dále zabývat. Konečně pokud jde o námitky žalobce týkající se jeho zavinění, upřednostnění záměru žalobce dostat se do místa jeho bydliště před povinností řídit se dopravním značením v provozu na pozemních komunikacích nevylučuje jeho zavinění přestupkového jednání.

V. Závěr a náklady řízení

21. Soud neshledal důvody, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 7. června 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně